

Єднаймося в Просвіті!

*Віднайшовши
героїчний життєвий
ідеал, нація не боїться
жодних ніяких
фізичних ударів.
Оле Олжич*

**№ 1 (263)
6 січня
2010 р.**

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Редактор – Михайлина Боднар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзєбчук * Набір – Наталя Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ШАНОВНІ КРАЯНИ! ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди Нового 2010 року і Різдва Христового! Ці події сповнюють нас радісним очікуванням змін, сподіванням, що наступний рік буде кращим, а життєві негаразди й клопоти залишаться в минулому.

Тож нехай ці величні свята осяють вас, дорогі просвітяни, Божою благодаттю за вашу безкорисливу працю на просвітянській ниві.

Нехай народжений Спаситель залишається для всіх нас найпевнішою дорогою, найвищою правдою, здатною полегшити страждання і терпіння життя та обдарує вас і ваших рідних міцним здоров'ям, достатком, сімейним затишком, світлом любові й добра.

Хай щастить вам у новому році!

З Новим роком!

Христос рождається!

З повагою від імені Правління
голова обласного об'єднання ВУТ «Просвіта»
ім. Т. Шевченка **Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ**

ШАНОВНИЙ ПАНЕ ГОЛОВО!

Щиросердно вітаємо Вас із Новим роком та Різдом Христовим!

Дай Боже, щоб 2010 рік вдався, був успішним у здійсненні найзаповітніших мрій, а з новорічними дзвонами та різдвяними колядками увійшли у Вашу оселю світло, радість, щастя й добробут.

Впевнені, що Ваша діяльність сприяє й сприятиме духовному зміцненню українства, миру та злагоді, зростанню добробуту.

Зичимо Вам міцного здоров'я, творчих успіхів, нових перемог на славу рідної України.

Голова ВУТ «Просвіта» ім. Тараса Шевченка,
народний депутат України **Павло МОВЧАН**

МИР У ХАТІ ВАМ І ЩАСТЯ...

Сійся, сійся і родися
Хліб на полі, мир – в душі.
Хай минають блискавиці
І непрошені дощі
Вашу хату і родину,
Ваших внуків і дітей,
Хай Вам стелить Бог стежину,
По якій спасіння йде.
Сійся, сійся, розсівайся
Кожен рік, земле, зерном!
На поріг не потикайся,
Всяка нечисте з хвостом!
Хай по ночах у віконці
Мрії зоряні цвітуть,
І янголи-охоронці
Вашу долю бережуть.
Мир у хату вам, і щастя,
І здоров'я – головне!
Сійся, сійся, розсівайся
Біля вас добро земне!..

ВІТАННЯ З ДАЛЕКОГО КРАЮ

Дорогі Друзі!

Товариство української мови ім. Т. Шевченка (ТУМ) в Чикаго щиро вітає вас і ваших рідних з Різдом Христовим та Новим 2010 роком і бажає вам усього найкращого!

Дякуємо за вістки про діяльність «Просвіти», хоч не всі осередки до нас пишуть. Оскільки 2009 рік проходив під гаслом «Гетьман Іван Мазепа і Полтавська битва (1709)», наша фінансова поміч була надана на видавничу працю на цю тему, як рівнож на видання дитячої літератури та на українську, просвітянську пресу в Києві, Севастополі, Харкові та Хмельницькому.

Фонди на стипендії для студентів з бідних родин, які будуть студіювати україністику, були передані до Острозького університету і для студентів з різних областей України, які студіюють у Києві, через видавництво «Смолоскип». Кошти на фестиваль молоді «Мазепа-фест» були передані в Полтаву.

Крім фінансової помочі були вислані потрібні книжки до «Просвіти» в Севастополі та Рівному.

Наше товариство також склало пожертву на фільм про Чорнобильську трагедію і даток на відзначення голодомору '33. Разом з Українським інститутом модерного мистецтва в Чикаго влаштували імпрезу «Мова наша солов'їна», в якій брали участь молоді люди 4-ої хвилі.

З надходячими виборами Президента України в січні, маємо надію, що демократичні сили зійдуться разом і виберуть Президента України, який буде дбати про добробут свого народу і розвиток української держави та її культури. Бажаємо якнайкращих успіхів у вашій праці на користь українського народу й української держави!

З Різдом Христовим!

З Новим роком!

За Управу ТУМ-Чикаго (США)
проф. **Віра БОДНАРУК**, голова

ВІНШУЄ ВАМ КРЕДИТНА СПІЛКА «ЛЬВІВСЬКА»

Кредитна спілка «Львівська»,
заснована при товаристві «Просвіта» 1994 року у Львові,
вітає всіх просвітян, а також членів нашої кредитівки
з Новим роком і Різдом Христовим.

Бажаємо вам здоров'я міцного,
якого за золото не купити,
родинного затишку, який нічим не замінити,
людської поваги, котру не кожен може заслужити.

Голова Правління «Кредитної спілки «Львівська» **Семенюк О. Є.**

НАША АДРЕСА: вул. Незалежності, 25,
м. Івано-Франківськ,
тел. 73-47-53.

Заходьте, долучайтесь до нас.

ДОРОГЕНЬКІ МОЇ УКРАЇНЦІ!

Вітаю вас з Новим роком та Різдом Христовим!

Зичу вам міцного здоров'я, щастя в особистому житті, успіхів всім у роботі, щоб сповнилися ваші мрії! Хай вас Бог оберігає від горя і біди. І у ваших оселях щоб завжди сонечко світило і лунав дитячий сміх. Хай щастить вам всюди, а Бог допоможе нам, люди! Тож молимся щиро дуже, щоб Україну нам зберегти! Низенько вклоняюсь вам всім.

Українці! Голосуйте, мої любі, тільки за Ющенка!

Віра ГУМЕНЮК,
завідуюча бібліотекою Зарічанської середньої загально-освітньої школи І-ІІІ ступенів
Надвірнянського району

РАДІСНИХ РІЗДВЯНО-НОВОРІЧНИХ СВЯТ!

ДО ДЖЕРЕЛ

Коляда був давній зимовий празник у честь світлич богів літа й тепла: сонця, грому, блискавки, літньої хмари й дощу. Народ помітив узимку повертання сонця з зими на літо й виявив його рядом празників. Всі теперішні народні звичаї й обряди на Різдво, на Василя й на Водохреща – то, безперечно, давні язичеські обряди, тільки прилучені до християнських празників. Певно, ті празники тяглися не один день і звалися загальним збірним словом *Коляда*.

Зимові празники світлич літніх сил були великими святками, як літом Купайло, бо припадали в дуже значний у природі час. На празник Коляди, так само, як і на Купайла, діються великі дива на землі. Всі вечори од Різдва до Водохреща звучать в народі святими. По заході сонця в той час не можна робити діла, гріх прясти, гріх виносити сміття з хати. Вночі перед Різдрвом говорять воли й навіть знають будуще. Кажуть, що тієї ночі дерево розвивається і цвіте. Проти Водохреща вода в річках освящується, і навіть буває час, що вся вода стає вином. Розказують, що один чоловік хотів напиться в той час з річки води, а в річці було вино; він набрав вина, од'їхав трохи й попробував того вина, а з його стала знов вода. На Водохрещу кроплять свяченою водою

Подивимось на ті обряди, що народ справляє на Різдвяні святки. Перед самим Різдрвом буває *багата кутя*, перед Водохрещем – *голодна кутя*. На Меланки, проти Василя, в щедрий вечір печуть млинці й начиняють кишки. Кутя – велике свято в народі, де за столом, як за вечерею любові, хазяї сідають вечеряти разом із

УКРАЇНСЬКИЙ НАШ КРАЙ – УКРАЇНСЬКИЙ ЗВИЧАЙ

наймитами й наймичками. Ввечері перед Різдрвом хазяїн вносить у хату чистого, без бадилля, сіна й, поклавши три поклоли, мостить його на покуті. В кутки ставлять з півснопа жита, пшениці й вівса, а на сіні – горщик з кутею і другий з озваром. Озвар накривають хлібом, а кутю паляницею або кншем. Малий хлопець, переносючи горшки на покуті, квочке, щоб курчата добре лупилися. Перед образами світять свічку і в хаті курять ладаном. За вечерею хазяїн підкидає ложку куті під стелю, приказуючи: «Морозе, морозе! Йди до нас вечеряти, та не поморозь жита, пшениці й всякої пашниці». По

тих зернятах, скільки їх пристає до стелі, вгадують, чи добре будуть роїтися джолі. Хазяїн витягає стебло сіна й по довжині вгадує, чи добрий буде врожай на хліб, чи недобрий. За вечерею не можна пити води, бо хто нап'ється, тому буде хотітися пити в жнива. Хто за вечерею чхне, той буде щасливий, тому батько дарує гуску, або овечку, або теля.

В Галичині на столі кладуть часник і ручку од плуга, щоб миші не псували хліба на полі. За вечерею поминають померлих родичів, згадують живих, котрих нема вдома, матері плачуть за дітьми, з котрими не довелося вечеряти на Святвечір. На бага-

ту кутю посилають вечерю з книшів, паляниць і пирогів родичам і доконечне бабі-повитусі хазяїнських дітей. Сіно з покуті дають товарів, мосять з нього гнізда в обичайках для птиці, соломкою з покуті обв'язують в саду дерево, щоб добре родило. На св. Василя хлопці з рукавиць посипають всяким зерном по хатах. На вечірне водосвяття і на Ордань старі люди йдуть з трійцями. Після Святвечора на голодну кутю стріляють з рушниць або стукають макогоном у ворота, проганяють кутю. Од того стріляння розбігаються вовки й перестають бігати тічки вовків.

По всіх різдвяних обрядах ми бачимо, що народ празникує обрядами двом групам світлич літніх сил, огнем і водям, і празникує, перш за все, як народ-хлібороб, що благає собі од світлич богів доброго врожаю жита, пшениці й всякої пашниці. В усіх колядчаних обрядах ми бачимо два елементи, котрі грають головну роль: хліб і воду. Кутю варять із зерна, хати посипають зерном, на покуті ставлять сніп хліба, вечерю посилають з хліба, на Святвечір варять доконечне горох, дерево обв'язують соломкою, на столі кладуть плуг, колядники в Галичині носять з собою плуг. Із цього всього ми бачимо, що народ у різдвяних обрядах празникує початок нового року хліборобства, котре грає головну роль у житті українського народу. Щоб забезпечити собі врожай хліба од темних зимових сил, народ сповняє деякі жертвні обряди *Морозові і Дюді*: хазяїн, кидаючи ложку куті під стелю, просить до себе вечеряти Мороза, щоб він не поморозив хліба, а на Білорусі, на Меланки, після вечері зоставляють на столі кілька ложок куті – для *Дзюді (Дюді)*, бога зими, діда з білим волоссям і з білою бородою, щоб він не шкодив морозами.

Народ злучає вечерю на кутю і жнива, забороняючи пити воду за вечерею, щоб у жнива не так

мучила спрага в гарячий час. Оскільки світлі літні сили: сонце, блискавка і грім – мають великий вплив на хліборобство, то народ у своїх різдвяних обрядах злучив до купи обряди з мотивом про хліборобство і про літні небесні сили. Після куті стріляють з рушниць або б'ють макогоном у ворота, щоб прогнати вовків. Сей обряд служить символом грому, що проганяє зиму і попередній старий рік, даючи місце новому хліборобському року. Так, колядники ходять по хатах з козою; коза тут служить образом сонця. Про ту козу в колядках співають, що вона має «золотенькі копички»; де вона ходить, там жито родить; де не буває, там вилягає; де коза туп-туп, там жита сім куп; де коза рогом, там жито стогом». Коза каже, що вона не боїться стрільців, тільки боїться «Діда, що в його борода сіда». Дід з сідою бородою – то дід Дюдя, бог зими й морозу, ворог сонця і всіх літніх небесних сил. Самі трійці, що з ними стоять при водосвятті на Ордань і на вечірне водосвяття, зветься громницями.

Різдвяна свячена вода, як ми сказали, грає велику роль: нею кроплять усе хазяйство. Найбільше народ поважає *вечірню воду*, що святять перед Водохрещем увечері в криницях, може, тому, що той звичай нагадує весняний звичай святити криниці на преполовненні, і що криниці мають велику вагу в народі як міфічний символ небесних криниць-хмар. Її п'ють потрошку натщесерце, мажуть слабим очі, груди, чоло. Така повага до свяченої різдвяної води і міфи про чудовну її силу показують, що народ на різдвяні святки празникує другій групі небесних літніх сил, хмарам і літньому дощу, що грають велику роль у хліборобстві.

Іван Нечуй-Левицький

*Подається скорочено. Стиль автора збережений.

БУЛО, БУЛО...

НАПЕРЕКІР ВЛАДІ Й ОБСТАВИНАМ

Після того, як я розрахувався з Долинської ремонтно-експлуатаційної контори (РЕК), 15 липня 1967 року влаштувався на Калузький хіміко-металургійний комбінат (КХМК) в електроцех черговим електромонтером. Поселили мене в гуртожиток № 1 (зараз – вул. Тихого, 11). Так почалась моя трудова діяльність у Калуші, а також навчання у вечірній школі.

Пригадую своє навчання в сусідньому селі Перерісль. В 1950 році там відкрили середню школу, яка була платити 150 радянських карбованців у рік (за перше півріччя 75 карбованців і за друге – 75), у той час, коли заробітна плата радянського робітника становила приблизно 30–40 карбованців (стверджую цей факт, оскільки й сам працював на очистці залізничних колій у Надвірній за один карбованець в день). Я закінчив вісім класів цієї школи, а з другого півріччя дев'ятого класу мене зі школи виключили з політичних мотивів, незважаючи на те, що кошти за навчання були сплачені.

Один учень з моєї рідної Лісної Тарновиці, восьмикласник, заявив, що його товариші нібито бачили мене тризуб. Це донесли до адміністрації школи й мене почали переслідувати. Одного дня, а було це в другому півріччі 1952 року, директор школи Мазуренко вивів мене на алейку і з притиском сказав, щоб я вступав у комсомол. Тоді, за його словами, я зможу закінчити середню школу,

в іншому ж випадку мене чекатиме незавидна доля. Я запитав його, чому така категоричність, а він відповів, що на мене дивляться всі учні, тож, якщо вступлю в комсомол, інші зроблять те саме. Я вирішив, що не буду тим бараном, що веде овець на забій, і пішов зі школи.

В той час наших місцевих педагогів із системи освіти вичистили – кого в тюрму посадили, кого заслали в Сибір. У нашій школі двох учителів (Андруняка і Гуйтина) з сусіднього Фітькова посадили в тюрму, директора школи Панчука та його невістку, також вчительку, Галину з дому Туркевич, з маленьким сином Любомиром вивезли в Сибір, де вона й загинула, а дитину родичі з заслання викрали й повернули до села. Натомість до нашого села, як і до інших сіл та міст, на посади педагогів, медпрацівників, працівників ветеринарної медицини, профспілкових лідерів – прислали вишкolenих чекістів. Тоді ходили чутки, що після закінчення Другої світової війни незатребуваними залишилися «випускники» двох диверсійних шкіл, Харківської і ще однієї. Тож цих головорізів використали, так би мовити, для підняття рівня нашої освіти, а насправді – в боротьбі проти наших хлопців з УПА та інших українських патріотів, для знищення українського національного духу.

Пригадую, в нашому селі директором школи став Охотченко, особа неслів'янської зовнішності, який завжди і всюди при собі носив пістолет, а його дружина, що працювала

медпрацівником, ходила з автоматом. Схожа ситуація була і в інших селах та школах Галичини.

В старших класах нас, молодих хлопців і дівчат, намагалися зламати й загнати в комсомол. У середній школі, де я вчився в дев'ятому класі, кожного дня нас залишали після уроків, ставили перед нами анкети на вступ до комсомолу й наказували їх підписати – так тримали до ночі, а тоді відтискали додому. В нашому класі навчалася молодь із довколишніх сіл – Назавизова, Фітькова, Лісної Тарновиці, Цуцилова, Каминної, Волосова, Парища, тож увечері після «комсомольської науки», чи в зимовий час, чи в дощ, чи в хурделицю, потімки всі були змушені повертатися до домівок. Наступного дня – те саме. Та сьогодні я з великою гордістю згадую, що після такого більш як півторарічного щоденного пресу жоден з моїх однокласників так і не поповнив ряди комсомольців.

У той час в Галичині йшло цілеспрямоване полювання на молодь, особливо хлопців, для вивозу на Донбас, щоб таким чином перешкодити поповненню рядів УПА. Щоб не потрапити в руки людоловів і залишитися в рідних краях, я з 1 січня 1953 року вступив у Ворохтанську школу фабрично-заводського навчання (ФЗН), яку влітку 1953 року закінчив, здобувши професію електролебідчика, та був скерований у Вигодський ліспромгосп. І лише ставши до роботи в Калуші на КХМК в 1967 році я зміг продовжити свою освіту у вечірній школі № 4.

Совітська система працювала «на показ» дуже ефективно й статистику виводила таку, щоб показати світові, що освітою (не знаннями!) охоплене все населення «радянського раю». В той час по школах увагу більше звертали на відвідування занять, аніж на навчання та здобування учнями знань. А це кидалася в вічі зневага інородців до всього нашого, українського, окрім, хіба що, українських харчів. На уроки української мови й літератури ця інтернаціональна братія фактично не ходила, заявляючи: «Зачем нам український язык?» Відчуваючи таку зневагу до рідного, ми задавали собі запитання: «А нам навіщо ваш язык?» Так і минали наші вечірньо-шкільні будні – бачиш, що лише час марнуєш. Болить приниження твоєї мови, культури, України на своїй же землі, і так само на роботі, і так само в школі.

Настав час екзамену з української літератури. Учні зайшли до класу, взяли екзаменаційні білети, готуються, по черзі відповідають. Я витягнув білет з питанням про творчість Тараса Шевченка та його твір «Катерина». На екзамені присутній вчитель української літератури – східнячка і її асистент – росіянка. Моя відповідь: «У творі «Катерина» Тарас Григорович Шевченко показує відносини України й Росії. Катерина – це Україна, москаль – це Росія...» Мої екзаменатори активно заперечують. Але я їм доводжу своє: «Як долекоглядно писав наш пророк Тарас Шевченко, москаль *підє в свою московщину*, бо москаль це не тільки солдат російської армії, а конкретно росіянин і це неперечний факт».

Гадаю, що я їх переконав. Не знаю, як педагоги, а мої однокласники відповіддю були задоволені. Так я склав іспит. Мої ж екзаменатори оцінили знання на «четвірку».

На роботі ситуація схожа до шкільної – йде конфронтація між керівними кланами, Березняківським і Роздольським. Виграють «наші» одноплемінники, які мають дружин неукраїнок. На кожному кроці відчувається дискримінація місцевого населення. В електроцеху працює росіянин Соболев, чоловік передпенсійного віку, йому в останній рік збільшують заробіток (за рахунок преміальних для електроцеху), щоб була вищою пенсія. В нас на головній понижувальній підстанції (ГПП) в мого знайомого Романа Самотовки, репресованого, така ж, як і в Соболева, ситуація, йому також обіцяють збільшити зарплату, але нічого не робиться, хтось блокує, як виявилось – начальник цеху (за документами – наш, галичанин, що вірно служить неукраїнському «режиму»).

Факти манкуртства, яничарства – повсюдно. І найстрашніше, коли цей манкурт чи яничар, у минулому репресований сам чи з родини репресованих, – стає вірним слугою окупанта. Тоді за мою українську налаштованість і тверду позицію обіцяли, що мене зрештою посадять, але не за політику, а за хуліганство. В січні 1981 року нас, трьох українців – Йосипа Барана, Андрія Коцеловського і мене, Михайла Качанюка, звільнили з роботи на ГПП за власним бажанням. Ми не хотіли продовжувати трудову діяльність в атмосфері приниження, фальші та брехні.

Зі спогадів Михайла Качанюка

АНОНС

МАРКО БОЄСЛАВ – ПОЕТ І ВОЇН

25 березня 2010 року виповнюється 100 років від дня народження видатного трубадура УПА, редактора альманаху «Чорний ліс», засновника й редактора газети «Шлях перемоги» (виходить в Україні донині), крайового провідника пропаганди ОУН Карпатського краю, члена Української Головної Визвольної Ради, Лицаря Срібного Хреста заслуги Михайла Дяченка – Марка Боєслава.

Громадський просвітнянський фонд, ім. Івана Фещенка-Чолівського «Джерело» і Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника виступили ініціаторами проведення на державному рівні в травні 2010 року (м. Івано-Франківськ) Всеукраїнської конференції «Михайло Дяченко – Марко Боєслав – поет і воїн».

До 100-річчя від дня народження Михайла Дяченка – Марка Боєслава ми підготували двотомник його творів (том I видали в 2008 році, том II побачив світ у 2009-му).

Звертаємось із проханням підтримати ідею всеукраїнського вшанування пам'яті видатного героя визвольної боротьби 30–50-х років XX століття, внести свої пропозиції щодо організації конференції та взяти активну участь у її роботі.

Пропозиції і заявки для участі надсилати на адресу:

Гелетій Ярослав, а/с № 197, Львів, головна пошта, 79000.

Контактні телефони:

096-349-29-55, 095-150-22-59.

Ініціативна група

ТАК ДУМАЮ

ЧИ ВАРТО «СЛУХАТИ» СПІВАКІВ?

На моє запитання, за кого вона буде голосувати, одна колежанка відповіла: «Я вірю Петриненкові й Ніні Матвієнко! Вони – справжні патріоти України, і, якщо вони підтримують ЮВТ, то я теж!» Це мене здивувало. Бо щодо патріотизму цих співаків ми не мали сумніву. Що ж до інших, як от Руслана, Ані Лорак, тим більше, Ірина Білик і Могилевська, то навіть дивуватись не доводиться. Хіба стосовно одного Пономарьова. Їхній крен у сторону ЮВТ ми можемо пояснити не тільки неობізнаністю з діяльністю уряду Тимошенко, з її фактичною суттю.

Очевидно, співаків наших спокусили її твердження, що вона – українка, що її мати (невизначеної національності, нібито, росіянка), навчала її «любити Україну»! Батько, Володимир Абрамович Грігін – за прізвиськом – вірменин...

Чомусь така «щира українка» як пані Юлія не навчила свою єдину донечку хоча б одного українського словечка! До речі, в Дніпропетровську вона своїх земляків запевняла: «Нікагда, нізашто не дам в абіду русській язык – ета мой радной язык!».

Свою велику «любов до України» вона довела газовим договором, що є кабальним зашморгом для держави. Перелік доказів її «великої любові до України» можна продовжити.

Колежанці ж я пояснила, що головна причина, чому наші співаки зрадили національні інтереси, в тому, що вони мріють лише про свої тріумфальні виступи. Наївні, вони навіть не уявляють, яку величезну шкоду роблять своєму народові, якщо, звичайно, в них ще залишилися до нього якісь почуття.

Уляна Скальська,

президент Клубу української інтелігенції ім. Б. Лепкого

ПРИТЧІ

ПРОФЕСОР І ПЕРЕВІЗНИК

Один відомий професор університету, якого мали представити до Нобелівської премії, вибрався на озеро.

Він попросив перевізника, аби той повозив його по озеру на своєму човні. Добродій погодився. Коли відплили вже доволі далеко від берега, професор узявся допитуватись.

– Чи ти знаєш історію?

– Ні!

– Що ж, вважай, чверть твого життя пропала намарне. А знаєш астрономію?

– Ні.

– Ну то дві чверті твого життя втрачено. А може, знаєш філософію?

– Та ні.

– Тоді ти змарнував три чверті свого життя.

Зненацька здійнялася шалена буря. Човник посеред озера гойдало, немов горіхову шкаралупку. Перевізник, намагаючись перекричати завивання вітру, запитав професора:

– Пане професоре, а Ви вмієте плавати?

– Ні, – відповів професор.

– То, вважайте, ціле ваше життя втрачене...

Є дуже багато різних шляхів, часто надзвичайно гарних і привабливих, які провадять до смерті. Дорога життя – одна-єдина. Це Божа дорога. Ніколи не губи того, що справді найважливіше.

Бруно Ферреро

ПОРАДА – КРАЩА ЗА ГРОШІ

СОЛОДКИХ ВАМ СНІВ

З давніх-давен люди лягали спати і прокидались разом із сонцем. І для них це не становило жодних труднощів. Людина – частинка Сонячної системи, і все в цій системі перебуває під впливом Сонця. Проте з розвитком цивілізації ми все далі відходимо від природних біологічних ритмів – пізно лягаємо, пізно прокидаємось, не спимо вночі.

Тим часом порушення біологічних ритмів спричиняє розлади внутрішніх органів, призводить до різних захворювань, до того ж, поважніших, ніж звичайне безсоння. Отож поки безсоння не стало фактом вашого життя, спробуйте застосувати нижчеподані поради:

перед сном прогуляйтеся пішгодинки;

лягайте і прокидайтеся в один і той же час, підкріпіть цей порядок регулярним харчуванням, фізичними вправами, водними процедурами; перед сном запровадьте нескладний ритуал – 10–15-хвилинну теплу ванну, «традиційне» вечірнє яблуко або склянку соку;

у спальні підтримуйте нижчу, ніж в інших кімнатах, температуру; не лягайте спати у збудженому стані, не обговорюйте перед сном складних ситуацій;

якщо ви звикли займатися фізкультурою у вечірній час, то намагайтеся закінчити вправи за 4 години до сну;

не вживайте перед сном алкоголю, кави і не переїдайте – завантажений кишечник не сприяє доброму сну;

не вживайте без призначення лікаря жодних снодійних і заспокійливих ліків і не вживайте, нібито ліки, котрі продаються без рецептів, безпечніші, ніж ті, що їх приписав лікар.

РАЗ ДОБРОМ ЗІГРІТЕ СЕРЦЕ...

ДОПОМОГА ЦЕРКВАМ

Голова облдержадміністрації Микола Палійчук та голова обласної ради Ігор Олійник видали спільне розпорядження, згідно з яким низці храмів виділили по 5 тис. грн. із загального фонду обласного бюджету.

Зокрема, 5 тис. грн. отримають до різдвяних свят: церква Різдва Христового (УГКЦ) у селі Підпечери Тисменицького району (для завершення будівництва), церква Святого Йосафата (УГКЦ), що в селі Кудлатівка Калуського району (для відновлення дзвіниці), церква Святого Миколая (УАПЦ) у селі Колінці Городенківського району (для реконструкції), церква Різдва Пресвятої Богородиці (УГКЦ) у селі Нараївка

Галицького району (для спорудження дзвіниці) та церковна громада присілку Плай селища Верховина (для будівництва церкви). Коломийському міському бюджету скерували 5 тис. грн. для виготовлення ікони в капличці «Чорнобильський Спас».

ВІДЗНАКА

ГРОМАДЯНИНОВІ США

Перший заступник голови Івано-Франківської обласної ради Зіновій Береговський вручив Почесну відзнаку «100-річчя від дня народження Головного Провідника ОУН Степана Бандери» 29-річному громадянину США, досліднику ОУН-УПА, доктору соціології Данієлю Нейтану Шипі.

ЩЕ ВОЛЯ НАД НАМИ ЗАСЯЄ...

(Ці політичні колядки видрукувала підпільна друкарня УПА)

На синьому небі
Кривавій зорі.
Заридала Україна
В московській неволі.
Не ридай, Вкраїно,
Не сумуй же, Мати,
Встали лицарі хоробрі
Тобі волю дати.

По долах і горах
Кулемети грають,
То повстанчі загони
У бій виступають.
Хоч кривавим цвітом
Воля процвітає,
Над Києвом злотоверхим
Ще вона засяє.
(На мелодію «Нова радість стала»)

Возвеселімся всі разом нині.
Христос родився в бідній яскіні,
А в Україні співаймо, друзі,
Пісня хай лине в наш Київ дужий.
Хай пісня лине в столицю Київ,
Нехай здригнуться мури Софії,
Нехай здригнуться Софії мури,
Нехай воскреснуть чини Петлюри.
Ми не забудем про Базар, Крути,
Кривавий Париж і Роттердам.
Помсту готуєм ворогам лютим,
Помсту кремлівським хижим катом.

Небо і земля, небо і земля
Нині голодують.
Сталін проклятий, Хрущов пузатий
На Вкраїні панують.
Сталін сказався, богом зробився,
Церкви замикає, попів насилає,
Людей мордує, сексотів годує,
Компартія бенкетує.
Всюди неправда, всюди неправда
Вселюдно панує.
Енкаведе кляте і партійні кати
Б'ють людей, мордують.
Сталін сказався...
Виженем комуну, виженем комуну,
Звільнимо Вкраїну.

Всі народи з нами, всі народи з нами,
Не будемо рабами.
Сталін сказався...

Гей, в Україні пожари горять,
Та над степами сходить вже зоря.
Тюрми розбиваймо, Ісуса витаймо,
Хай слава лунає.
Гей, в Україні сурмить сурма,
Зривайсь, народе, з кайданів, з ярма.
В гармати заграймо, катів в пень рубаймо,
Бо час вже надходить.
Гей, в Україні вже зброя дзвенить,
Нумо ж у лави ставаймо умиць...
Христос нам допоможе, катів переможемо.
І воля настане!

Вселенная веселиться,
Бо вже Гітлер провалився,
«Нова Європа» вже пропала,
Що народи в ярмо брала –
В неволю, в неволю, в неволю.
Й «Нова Європа» вже пропала,
Нема хліба, нема сала,
Нема навіть бараболі:
Люди голодні, босі та голі –
Бідують, бідують, бідують.
В СССР великий голод,
Винні тому «серп і молот»,
Винні сталінські агенти,
Всюди здерли контингенти –
З народу, з народу, з народу.
Про «рай» всюди на папері пишуть,
В «раю» люди ледве дишуть,
Бо все норми виробляють –
І в колгоспах пропадають
З голоду, голоду і біди.
У колгоспах біда чорна –
Там не мелють навіть жорна,
Треба у колгоспах красти,
Щоб з голоду не пропасти –
З голоду, з голоду, з голоду.
Ми ні на що не зважаєм
І колгоспи розбиваєм,
Знищимо потвору Кремля,
Вільна буде наша земля –
Від ката, від ката, від ката...

СВІТЛИЙ ПАМ'ЯТІ ПАТРІОТА

Із сумом сповіщаємо про те, що на 77-му році життя відійшов увічність **МИХАЙЛО ЮРІЙОВИЧ МАРЦЕНЮК**.

Знаємо Михайла Марценюка (10.11.1933–31.12.2009) як патріота України, практикуючого християнина, рятувальника тисяч хворих, автора багатьох наукових праць, теоретичної і практичної школи торакальних хірургів, кандидата медичних наук.

Перші «університети» життя – не зрадити своїх земляків ціною волі чи життя. І ще довгі тягнулися сліди Чорного лісу по життєвих дорогах Михайла і його сім'ї.

20 червня 1957 року М. Марценюк отримав диплом лікаря й приступив до роботи у Яблунівському тубдиспансері, виконуючи обов'язки і лікаря, і рентгенолога, і хірурга. Після захисту дисертації намагався зайнятися викладацькою роботою. Але не дозволили.

У 1997 році очолює відділ торакальної хірургії при обласній клінічній лікарні, і за короткий час він стає найкращим. У 1992 році Михайло Марценюк стає одним із ініціаторів створення в Івано-Франківську обласного фтизіопульмонологічного центру, де і працював, не покидаючи рук, до кінця життя.

Але громадськість Прикарпаття знала доктора М. Марценюка як учасника капели медінституту

«Гомін», соліста й фундатора, незмінного голову художньої ради чоловічої аматорської народної капели «Червона калина». Своім тенором майже 50 років він співав у різних аматорських колективах. Разом із капелою «Червона калина» Михайло Марценюк побував у турах «Дзвени, Україно, піснями», відвідавши майже сотню міст України, разом із колективом ніс національну ідею, дбав про збереження й популяризацію рідної пісні, мови, традицій і культури нашого народу.

А ще знали М. Марценюка як самобутнього художника, який тонко передавав барви рідного краю, рідного села Зав'ї Калуського району, де народився, закінчив школу, допомагав воякам УПА. А ще Михайло збирав афоризми, приказки, народні прикмети, і знав їх чимало...

З його ініціативи ми одягли в сценічні костюми й надавали матеріальну допомогу Запорізькому козацькому хору, єдиний в Севастополі українській школі, редакції газети «Світлиця» тощо. Усі, з ким він знався, працював, виступав, шанували Михайла Марценюка як людину високої фахової майстерності, поважали за його вклад у розбудову Української Самостійної Соборної Держави.

Нехай, Брате наш, земля Тобі буде пухом.
Будемо молитись, щоб Господь прийняв Тебе у свою обитель.

Рідні та друзі,

від імені Правління обласної «Просвіти» **Степан Волковецький, учасники хору «Червона калина»**